

EESTI NSV
KOHTUKORRALDUSE
SEADUS

ЗАКОН
О СУДОУСТРОЙСТВЕ
ЭСТОНСКОЙ ССР

2/50609

A - 23366 II

EESTI NSV
KOHTUKORRALDUSE
SEADUS

ЗАКОН
О СУДОУСТРОЙСТВЕ
ЭСТОНСКОЙ ССР

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1960

34N6
E21

2

Закон о судоустройстве
Эстонской ССР

На эстонском и русском языках

Эстонское Государственное Издательство
Таллин, Пярнуское шоссе, 10

*

Eadumisele antud 10. IX 1960. Trükkimisele antud 27. IX 1960.
Paber 60:92, 1/32. Trükipoognaid 1,375. Arvutuspoognaid 1,43.
Trükiarv 5000. Tell. nr. 1339. Trükikoda «Punane Täht», Tallinn,
Pikk tänav 54/58.

Hind 40 kop. (4 kop.)

EESTI NSV KOHTUKORRALDUSE SEADUS

Esimene peatükk

ÜLDEESKIRJAD

§ 1. Kohtusüsteem

Vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni §-le 77 teostavad õigusemõistmist Eesti NSV-s Eesti NSV Ülemkohus ja rajoonide (linnade) rahvakohtud.

NSV Liidu kohtute kompetents õigusemõistmises Eesti NSV-s sätitakse NSV Liidu seadustega.

§ 2. Õigusemõistmise eesmärgid ja ülesanded

Õigusemõistmise eesmärgiks Eesti NSV-s on kaitsta igasuguste rünnete vastu:

1) NSV Liidu Konstitutsiooniga ja Eesti NSV Konstitutsiooniga seatud NSV Liidu ühiskondlikku ja riiklikku korda, sotsialistlikku majandussüsteemi ja sotsialistlikku omandit;

2) NSV Liidu kodanike poliitilisi, töö- ja elamualaseid ning teisi isiklikke ja varalisi õigusi ning huve, mis on tagatud NSV Liidu Konstitutsiooniga ja Eesti NSV Konstitutsiooniga;

3) riiklike asutuste, ettevõtete, kolhooside, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike organisatsioonide õigusi ja seadusega kaitstavaid huve.

Õigusemõistmise ülesandeks Eesti NSV-s on tagada nõukogude seaduste täpne ja kõrvalekaldumatu täitmine kõigi asutuste, organisatsioonide, ametiisikute ja kodanike poolt.

§ 3. Kohtu ülesanded

Kohus kasvatab kogu oma tegevusega NSV Liidu kodanikke kodumaale ja kommunismiüritusele ustavuse vaimus, nõukogude seaduste täpse ja kõrvalekaldumatu täitmise, sotsialistlikusse omandisse hoolitseva suhtumise, töödistsipliinist kinnipidamise, riiklikesse ja ühiskondlikesse kohustustesse ausa suhtumise, kodanike õiguste, au ning väarikuse ja sotsialistliku ühiselu reeglite austamise vaimus.

Kohaldades kriminaalkaristusi, kohus mitte ainult karistab kurjategijaid, vaid tema eesmärgiks on ka kurjategijate parandamine ja ümberkasvatamine.

§ 4. Õigusemõistmise teostamine kohtus tsiviil- ja kriminaalasjade arutamise teel

Õigusemõistmist Eesti NSV-s teostatakse:

1) kohtuistungeil kodanike, riiklike ettevõtete, asutuste, kolhooside, kooperatiivsete ja teiste ühiskondlike organisatsioonide õigusi ning huve puudutavate tsiviilvaidlusaljade arutamise ja lahendamise teel;

2) kohtuistungeil kriminaalasjade arutamise ja kuriteo toimepanemises süüdi olevate isikute karistamise teel seaduses ettenähtud karistustega, aga samuti süütute isikute õigeksmõistmise teel.

§ 5. Kodanike üheõiguslikkus seaduse ja kohtu ees

Oigusemõistmist Eesti NSV-s teostatakse kodanike üheõiguslikkuse alusel seaduse ja kohtu ees, olenemata nende sotsiaalsest, varanduslikust ja teenistuslikust seisundist, rahvuslikust ja rassilisest kuuluvusest ning usutunnistusest.

§ 6. Oigusemõistmise teostamine täpses vastavuses seadusega

Oigusemõistmist Eesti NSV-s teostatakse täpses vastavuses NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega.

§ 7. Kõigi kohtute moodustamine valitavuse põhimõttel

Vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni §-dele 80 ja 81 moodustatakse kõik kohtud Eesti NSV-s valitavuse põhimõttel.

§ 8. Asjade kollegiaalne arutamine kõigis kohtutes

Kohtud arutavad asju kollegiaalselt.

Asjade arutamine kõigi kohtute poolt esimeses astmes toimub koosseisus: kohtunik ja kaks rahvakaasistajat.

Asjad vaadatakse läbi kassatsioonikaebuste ja -protestide alusel Eesti NSV Ülemkohtu kohtukollegiumides Ülemkohtu kolmest liikmest koosnevas koosseisus.

Asjad kohtute jõustunud otsuste ja määruste peale esitatud protestide alusel vaadatakse läbi Eesti NSV Ülemkohtu kohtukollegiumides Ülemkohtu kolmest liikmest koosnevas koosseisus.

Eesti NSV Ülemkohtu presiidium vaatab asjad läbi enamiku presiidiumi liikmete kohalolekul.

Eesti NSV Ülemkohtu pleenum vaatab asjad läbi vähemalt $\frac{2}{3}$ pleenumi koosseisu kohalolekul.

§ 9. Kohtunike sõltumatus ja nende allumine ainult seadusele

Kohtunikud ja rahvakaasistujad on õigusemõistmise teostamisel sõltumatud ja alluvad ainult seadusele.

§ 10. Keel, milles toimub kohtulik menetlus

Kohtulik menetlus Eesti NSV-s toimub eesti keeles, aga rajoonides (linnades), kus enamuses on vene rahvusest elanikkond, ka vene keeles. Isikule, kes ei valda keelt, milles toimub kohtulik menetlus, tagatakse kohtuasja materjalidega täielik tutvumine tõlgi kaudu, samuti ka õigus esineda kohtus oma emakeeles.

§ 11. Asjaarutamise avalikkus kõigis kohtutes

Vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni §-le 83 on asjaarutamine kõigis Eesti NSV kohtutes avalik, kuivõrd seadusega ei ole ette nähtud erandit.

§ 12. Süüdistatavale kaitseõiguse tagamine

Vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni §-le 83 tagatakse süüdistatavale kaitseõigus.

§ 13. Advokaatide Kolleegium

Kaitse teostamise eesmärgil eeluurimisel ja kohtus, samuti kodanikele, ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele muu juriidilise abi osutamiseks tegutseb Eesti NSV Advokaatide Kolleegium.

Eesti NSV Advokaatide Kolleegium on advokaaditööga tegelevate isikute vabatahtlik koondis ja tegutseb Eesti NSV Ülemnõukogu poolt kinnitatud põhimääruse alusel.

§ 14. Prokuröri osavõtt kohtus

NSV Liidu peaprokurör, Eesti NSV prokurör ja nendele alluvad prokurörid võtavad NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega kindlaksmääratud alustel ja korras osa kohtu korraldavatest istungitest ning kohtuistungitest kriminaal- ja tsiviilasjade arutamisel, toetavad kohtus riiklikku süüdistust, esitavad ja toetavad kohtus hagnosisid ning teostavad järelevalvet kohtuorganite poolt tehtud kohtuotsuste ja -määruste seaduslikkuse ja põhjendatuse, samuti kriminaalasjades tehtud kohtuotsuste täitmise üle.

§ 15. Ühiskondlikud süüdistajad ja ühiskondlikud kaitsjad

NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega kindlaksmääratud korras võivad kohtus ühiskondlikku süüdistust ja kaitset teostada ühiskondlike organisatsioonide või töötajate kollektiivide esindajad.

NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega ettenähtud juhtudel võivad süüdistust toetada ka kuriteo läbi kannatanud isikud.

Ühiskondlike organisatsioonide või töötajate kollektiivide esindajatele säilitatakse nende töötasu ühiskondliku süüdistuse või ühiskondliku kaitse teostamise aja eest kohtus.

§ 16. Kohtunike ja rahvakaasistujate kandidaatide suhtes esitatavad nõuded

Kohtunikuks ja rahvakaasistujaks võib valida iga NSV Liidu kodaniku, kes on saanud valimiste päevaks 25-aastaseks.

§ 17. Rahvakaasistujate ja kohtunike võrdsed õigused õigusemõistmisel

Rahvakaasistujad kasutavad oma kohustuste täitmise ajal kohtus kõiki kohtuniku õigusi.

§ 18. Tähtaeg, milliseks rahvakaasistujad kutsutakse oma kohustuste täitmisele kohtus

Rahvakaasistujad kutsutakse oma kohustuste täitmisele kohtutes järgemööda mitte kauemaks kui kaheks nädalaks aastas, välja arvatud juhud, kui selle tähtaja pikendamist tingib vajadus viia lõpule kohtuasja arutamine, mis oli alustatud nende osavõtul.

§ 19. Rahvakaasistujatele töötasu säilitamine nende poolt kohtus oma kohustuste täitmise ajaks

Rahvakaasistujatele, kes on töölised või teenistujad, säilitatakse nende töötasu kohtus kohustuste täitmise ajaks.

Rahvakaasistujatele, kes ei ole töölised ega teenistujad, tasutakse kulud, mis on seotud nende kohustuste täitmisega kohtus. Tasumaksmise kord ja tasu suurus määratakse kindlaks Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt.

§ 20. Rahvakohtunike aruanded valijatele

Rahvakohtunikud annavad valijatele süstemaatiliselt aru oma ja rahvakohtu tööst.

§ 21. Eesti NSV Ülemkohtu aruandlus

Eesti NSV Ülemkohus annab aru Eesti NSV Ülemnõukogule ja istungjärkude-vahelisel perioodil — Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumile.

§ 22. Kohtunike ennetähtaegne ametist vabastamine

Kohtunikke võib nende palvel enne tähtaega ametist vabastada seoses pikaajalise haigusega, perekondlike põhjustega, teisele tööle üleminekuga ja muudel mõjuvatel põhjustel.

Rahvakohtunike vabastamist ametist enne tähtaega teostab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium.

Eesti NSV Ülemkohtu esimeest, esimehe asetäitjaid ja liikmeid vabastab ametist enne tähtaega Eesti NSV Ülemnõukogu, istungjärkude-vahelisel perioodil aga Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium.

§ 23. Kohtunike ja rahvakaasistujate ennetähtaegne ärakutsumine

Kohtunikelt ja rahvakaasistujatelt võib nende volitused ära võtta enne tähtaega ainult nende ärakutsumise teel valijate või neid valinud organi poolt või nende kohta tehtud süüdimõistva kohtuotsuse tõttu.

Kohtunike ja rahvakaasistujate ennetähtaegse ärakutsumise kord määratakse kindlaks Eesti NSV Ülemnõukogu poolt kinnitatava määrustikuga.

**§ 24. Rahvakohtuniku valimise kord enne volituste täht-
aja möödumist väljalangenud rahvakohtuniku asen-
damiseks**

Valitud rahvakohtuniku väljalangemise korral enne volituste tähtaja möödumist organiseerib Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium väljalangenud rahvakohtuniku asendamiseks valimised hiljemalt kahe kuu jooksul, arva-
tes rahvakohtuniku väljalangemise päevast.

**§ 25. Enne volituste tähtaja möödumist väljalangenud
Eesti NSV Ülemkohtu esimehe, esimehe asetäitjate
ja liikmete asendamiseks läbiviidavate valimiste
kord**

Eesti NSV Ülemkohtu esimehe, esimehe asetäitjate või liikmete väljalangemise korral enne nende volituste täht-
aja möödumist toimuvad Ülemkohtu uue esimehe, esi-
mehe asetäitjate või liikmete täiendavad valimised Eesti
NSV Ülemnõukogu järjekordsel istungjärgul.

Teine peatükk

RAJOONI (LINNA) RAHVAKOHUS

§ 26. Rajoonide (linnade) rahvakohtute moodustamine

Rajoonide (linnade) rahvakohtud moodustatakse kõigis
maa- ja linnarajoonides ning rajoonilise jaotuseta vaba-
riikliku alluvusega linnades.

Rahvakohtunike ja rahvakaasistujate arvu iga rajooni (linna) rahvakohtus määrab kindlaks Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium Eesti NSV Ülemkohtu esimehe esil-dusel.

§ 27. Rajoonide (linnade) rahvakohtute valimise kord

Vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni §-le 81 valitakse rajoonide (linnade) rahvakohtute rahvakohtunikud rajooni (linna) kodanike poolt üldise, ühetaolise ja otsese vali-misõiguse alusel salajasel hääletamisel viieks aastaks.

Rajoonide (linnade) rahvakohtute rahvakaasistujad vali-takse kaheks aastaks tööliste, teenistujate ja talupoegade üldkoosolekutel nende töö- või elukoha järgi ning sõja-väelaste üldkoosolekutel väeosade järgi.

Rahvakohtunike ja rahvakaasistujate valimiste kord määratakse kindlaks Eesti NSV Ülemnõukogu Presii-diumi poolt kinnitatud Eesti NSV rajoonide (linnade) rahvakohtute valimiste määrustikuga.

§ 28. Rahvakohtute valimiste üldisus

Rajoonide (linnade) rahvakohtunike ja rahvakohtute rahvakaasistujate valimistest võivad osa võtta kõik Eesti NSV territooriumil elunevad ja 18-aastaseks saanud NSV Liidu kodanikud, olenemata rassilisest ja rahvuslikust kuuluvusest, soost, usutunnistusest, haridusest, paiksusest, sotsiaalsest päritolust, varanduslikust seisundist ja endi-sest tegevusest, välja arvatud isikud, kes on seadusega ettenähtud korras tunnistatud nõdrameelseks.

§ 29. Kodanike osavõtt rahvakohtute valimistest võrdsetel alustel

Kõik valijad võtavad rahvakohtute valimistest osa võrdsetel alustel; igal kodanikul on rajoonide (linnade) rahvakohtunike ja rahvakohtute rahvakaasistujate valimistel üks hääl.

§ 30. Rajooni (linna) rahvakohtu kompetents

Rajooni (linna) rahvakohus vaatab läbi kõik kriminaal- ja tsiviilasjad, välja arvatud need asjad, mis seaduse alusel on antud Eesti NSV Ülemkohtu või NSV Liidu kohtute alluvusse.

§ 31. Rahvakohtunike õigused ja kohustused

Rahvakohtunik:

1) teeb saabuvate kaebuste või avalduste alusel määruse kriminaal- ja tsiviilasjade algatamise või sellest keeldumise kohta;

2) saadab vajaduse korral avaldused või kaebused uurimisorganitele uurimiseks;

3) teeb määruse süüdistatava kohtu alla andmise kohta küllaldaste andmete olemasolul asjade lahendamiseks kohtuistungil;

4) esitab asjad arutamisele korraldavale istungile ja määrab asjad kuulamisele;

5) valmistab ette tsiviilasjade arutamist kohtus;

6) teeb korraldusi süüdistatavate, kannatanute, tunnistajate, ekspertide kohtusse kutsumise kohta ning teatab asja arutamise ajast hagejatele, kostjatele, prokurörile,

advokaadile, ühiskondlikele süüdistajatele ja ühiskondlikele kaitsjatele;

7) on eesistujaks kohtuistungitel.

§ 32. Rajooni (linna) rahvakohtu esimees, tema õigused ning kohustused

Neis rajoonides (linnades), kus rahvakohtu koosseisu on valitud mitu rahvakohtunikku, kinnitatakse Eesti NSV Ülemkohtu esimehe ettepanekul vastava rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu poolt üks nendest rajooni (linna) rahvakohtu esimeheks.

Rajooni (linna) rahvakohtu esimehe kohustuseks on:

- 1) kriminaal- ja tsiviilasjade arutamine;
  - 2) rahvakohtunike vahel asjade jaotamine;
  - 3) kohtupraktika uurimise juhendamine;
  - 4) kohtu kantselei töö juhtimine;
  - 5) kohtuäiturite töö juhtimine;
  - 6) seltsimehelikele kohtutele abi osutamise organiseerimine;
  - 7) kodanike vastuvõtu organiseerimine ja töötajate kaebuste ning avalduste lahendamine;
  - 8) rajooni (linna) rahvakohtu aruandluse organiseerimine valijatele;
  - 9) kohtunike töö organiseerimine nõukogude seaduste selgitamise alal elanikkonna hulgas;
  - 10) rahvakaasistujate õppuste läbiviimise organiseerimine;
  - 11) statistilise aruandluse organiseerimine.
- Kui rahvakohtu koosseisus ei ole rahvakohtu esimeest,

siis täidab käesoleva paragrahvi teises lõikes ettenähtud ülesandeid (välja arvatud p-d 2 ja 3) rahvakohtunik.

§ 33. Rahvakohtuniku asendamine tema ajutisel äraolekul

Rahvakohtu esimehe ajutise äraoleku ajaks (haigus, puhkus jm.) pannakse tema kohustuste täitmine vastava rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt ühele sama rahvakohtu rahvakohtunikule.

Rahvakohtuniku ajutise äraoleku ajaks (haigus, puhkus jm.), pannakse tema kohustuste täitmine vastava rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt sama rajooni (linna) rahvakohtu ühele rahvakaasistujale.

Kolmas peatükk

EESTI NSV ÜLEMKOHUS

§ 34. Eesti NSV Ülemkohus kui kõrgeim kohtuorgan Eesti NSV-s

Vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni §-le 79 on Eesti NSV Ülemkohus kõrgeim kohtuorgan Eesti NSV-s.

Eesti NSV Ülemkohtule kuulub vabariigi rajoonide (linnade) rahvakohtute töö juhtimine ning järelevalve nende kohtuliku tegevuse üle.

Eesti NSV Ülemkohtule kuulub seaduste algatamise õigus.

§ 35. Eesti NSV Ülemkohtu koosseis

Eesti NSV Ülemkohus koosneb esimehest, esimehe asetäitjatest, Ülemkohtu liikmetest ja rahvakaasistujatest ning tegutseb koosseisus:

- 1) tsiviilasjade kohtukolleegium;
- 2) kriminaalasjade kohtukolleegium;
- 3) Ülemkohtu presiidium;
- 4) Ülemkohtu pleenum.

§ 36. Eesti NSV Ülemkohtu valimise kord

Vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni §-le 80 valitakse Eesti NSV Ülemkohus Eesti NSV Ülemnõukogu poolt viieks aastaks.

Eesti NSV Ülemkohtu arvuline koosseis määratakse kindlaks Eesti NSV Ülemnõukogu poolt.

§ 37. Järelevalve Eesti NSV rahvakohtute kohtuliku tegevuse üle

Eesti NSV Ülemkohus teostab järelevalvet rahvakohtute kohtuliku tegevuse üle Eesti NSV-s:

- 1) rahvakohtute jõustumata otsuste, määruste ja rahvakohtunike määruste peale esitatud kaebuste ja protestide läbivaatamisega;
- 2) rahvakohtute jõustunud otsuste, määruste ja kohtunike määruste peale esitatud protestide läbivaatamisega.

§ 38. Eesti NSV Ülemkohtu tsiviilasjade kohtukolleegiumi kompetents

Eesti NSV Ülemkohtu tsiviilasjade kohtukolleegium arutab:

- 1) esimese astme kohtuna seadusega Eesti NSV Ülemkohtu kompetentsi antud tsiviilasju;
- 2) kaebusi ja proteste rahvakohtute jõustumata otsustele, määrustele ja rahvakohtunike määrustele tsiviilasjades;
- 3) proteste rahvakohtute jõustunud otsustele, määrustele ja rahvakohtunike määrustele tsiviilasjades.

§ 39. Eesti NSV Ülemkohtu kriminaalasjade kohtukolleegiumi kompetents

Eesti NSV Ülemkohtu kriminaalasjade kohtukolleegium arutab:

- 1) esimese astme kohtuna seadusega Eesti NSV Ülemkohtu kompetentsi antud kriminaalasju;
- 2) kaebusi ja proteste rahvakohtute jõustumata otsustele, määrustele ja rahvakohtunike määrustele kriminaalasjades;
- 3) proteste rahvakohtute jõustunud otsustele, määrustele ja rahvakohtunike määrustele kriminaalasjades.

§ 40. Eesti NSV Ülemkohtu presiidium

Eesti NSV Ülemkohtu presiidium koosneb Eesti NSV Ülemkohtu esimehest, tema asetäitjatest ja Eesti NSV Ülemkohtu liikmetest.

Eesti NSV Ülemkohtu presiidiumi arvulise ja isikulise koosseisu kinnitab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium Eesti NSV Ülemkohtu esimehe ettepanekul.

Eesti NSV prokuröri või tema asetäitja osavõtt Eesti NSV Ülemkohtu presiidiumi istungitest on kohustuslik.

§ 41. Eesti NSV Ülemkohtu presiidiumi kompetents

Eesti NSV Ülemkohtu presiidium:

1) vaatab läbi NSV Liidu peaprokuröri, Eesti NSV prokuröri ja Eesti NSV Ülemkohtu esimehe protestid Eesti NSV Ülemkohtu kohtukolleegiumide jõustunud otsustele ja määrustele, samuti Eesti NSV Ülemkohtu liikmete määrustele;

2) kuulab ära aruanded rajoonide (linnade) rahvakohutute revideerimise tulemuste kohta.

§ 42. Eesti NSV Ülemkohtu pleenum

Eesti NSV Ülemkohtu pleenum koosneb Eesti NSV Ülemkohtu esimehest, tema asetäitjatest ja kõikidest Eesti NSV Ülemkohtu liikmetest.

Eesti NSV prokuröri osavõtt Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi istungitest on kohustuslik.

§ 43. Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi töö kord

Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi kutsub kokku Eesti NSV Ülemkohtu esimees vähemalt üks kord kolme kuu jooksul.

Pleenumi määrused võetakse vastu Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi istungist osavõtvate liikmete lihthääletenamusega.

§ 44. Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi kompetents

Eesti NSV Ülemkohtu pleenum:

1) vaatab läbi NSV Liidu peaprokuröri, Eesti NSV prokuröri ja Eesti NSV Ülemkohtu esimehe protestid

Eesti NSV Ülemkohtu presiidiumi määrustele tsiviil- ja kriminaalasjades;

2) vaatab läbi kohtupraktika ja kohtustatistika materjalid ning üldistused ja annab kohtutele juhendavaid selgitusi Eesti NSV seadusandluse rakendamise küsimustes tsiviil- ja kriminaalasjade lahendamisel;

3) esitab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumile esildisi küsimustes, mis kuuluvad lahendamisele seadusandlikus korras või nõuavad Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi tõlgendamist;

4) kinnitab Eesti NSV Ülemkohtu kohtukolleegiumide koosseisud ja kuulab ära kohtukolleegiumide esimeeste aruanded;

5) kuulab ära rahvakohtunike aruanded kohtuliku tegevuse kohta;

6) valib Eesti NSV Ülemkohtu distsiplinaarkolleegiumi.

§ 45. Eesti NSV Ülemkohtu esimehe õigused

Eesti NSV Ülemkohtu esimees:

1) on eesistujaks Eesti NSV Ülemkohtu presiidiumi ja pleenumi istungitel ja tal on õigus olla eesistujaks Eesti NSV Ülemkohtu kohtukolleegiumide kohtuistungitel kõigis nende poolt läbivaadatavates asjades;

2) esitab vastavalt kohtukolleegiumidele, Eesti NSV Ülemkohtu presiidiumile või pleenumile proteste Eesti NSV kohtute otsustele ja määrustele, samuti Eesti NSV kohtunike määrustele;

3) teostab Eesti NSV Ülemkohtu kohtukolleegiumide ja

rajoonide (linnade) rahvakohtute töö üldist organisatsioonilist juhtimist;

4) kutsub kokku Eesti NSV Ülemkohtu presiidiumi ja pleenumi istungid;

5) korraldab Eesti NSV Ülemkohtu presiidiumil ja pleenumil läbivaatamisele kuuluvate materjalide ettevalmistamist;

6) juhib Eesti NSV Ülemkohtu aparadi tööd.

Eesti NSV Ülemkohtu esimehe äraolekul täidab tema ülesandeid Eesti NSV Ülemkohtu esimehe asetäitja.

§ 46. Eesti NSV Ülemkohtu kohtukollegiumide esimeeste õigused

Eesti NSV Ülemkohtu kohtukollegiumide esimehed:

1) juhivad vastavate kollegiumide tööd;

2) on eesistujateks kollegiumide korraldavatel istungitel ja kohtuistungitel;

3) moodustavad koosseisu kollegiumi kohtuistungiteks;

4) esitavad Eesti NSV Ülemkohtu pleenumile aruandeid kollegiumi tööst.

§ 47. Eesti NSV Ülemkohtu aparadi struktuuri kinnitamine

Eesti NSV Ülemkohtu aparadi struktuuri kinnitab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium.

§ 48. Eesti NSV Ülemkohtu bülletään

Eesti NSV Ülemkohus annab välja «Eesti NSV Ülemkohtu Bülletääni».

KOHTUNIKE VASTUTUS

§ 49. Kohtunike ja rahvakaasistujate kriminaalvastutusele võtmise kord

Ei või võtta kriminaalvastutusele ja sellega seoses ametikohalt tagandada või vahistada:

1) rahvakohtunikke — Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi nõusolekuta;

2) Eesti NSV Ülemkohtu esimeest, esimehe asetäitjaid ja liikmeid, samuti Eesti NSV Ülemkohtu rahvakaasistujaid — Eesti NSV Ülemnõukogu nõusolekuta, istungjärkude-vahelisel perioodil — Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi nõusolekuta.

§ 50. Kohtunike distsiplinaarvastutuse alused

Nõukogude kohtunik peab kalliks pidama rahva usaldust, olema eeskujuks kodumaa teenimisel, täpselt kinni pidama nõukogude seadustest, evima kõrgeid moraalseid omadusi ja laitmatut käitumist selleks, et omada moraalselt õigust teiste üle kohut mõista ja teisi kasvatada.

Ametialase lohakuse ja ebaväärika käitumise eest, mis õonestavad õigusemõistmise autoriteeti, kannavad kohtunikud distsiplinaarkorras vastutust Eesti NSV Ülemkohtu distsiplinaarkolleegiumi ees.

Kohtunike distsiplinaarvastutusele võtmise kord määratakse kindlaks määrustikuga, mis kinnitatakse Eesti NSV Ülemnõukogu poolt.

Viies peatükk

KOHTUTÄITURID

§ 51. Kohtuotsuste ja -määruste täitmine

Kohtuotsuste ja -määruste täitmist tsiviilasjades ning samuti kohtuotsuste ja -määruste täitmist varaliste sisse- nõuete osas kriminaalasjades teostavad rahvakohtute juures asuvad kohtutäiturid.

§ 52. Kohtutäiturite ametisse määramise ja ametist vabastamise kord

Kohtutäiturid määratakse ametisse ja vabastatakse ametist rajooni (linna) rahvakohtu esimehe või rahvakoh- tuniku poolt ja kinnitatakse Eesti NSV Ülemkohtu esi- mehe poolt.

§ 53. Kohtutäiturite nõudmiste kohustuslikkus

Kohtutäiturite nõudmised seoses kohtuotsuste ja -mää- ruste täitmisega on kohustuslikud kõikidele ametiisikutele ja kodanikele.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
esimees

J. Eichfeld

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
sekretär

A. Kründel

Tallinn, 19. augustil 1960.

ЗАКОН ЭСТОНСКОЙ СОВЕТСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕСПУБЛИКИ О СУДОУСТРОЙСТВЕ ЭСТОНСКОЙ ССР

Глава первая

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1. Судебная система

В соответствии со статьей 77 Конституции Эстонской ССР правосудие в Эстонской ССР осуществляется Верховным судом Эстонской ССР и районными (городскими) народными судами.

Компетенция судов Союза ССР в осуществлении правосудия в Эстонской ССР устанавливается Законами Союза ССР.

Статья 2. Цели и задачи правосудия

Правосудие в Эстонской ССР призвано охранять от всяких посягательств:

1) закрепленный Конституцией Союза ССР и Конституцией Эстонской ССР общественный и государственный строй Союза ССР, социалистическую систему хозяйства и социалистическую собственность;

2) политические, трудовые, жилищные и другие личные и имущественные права и интересы граждан Союза

ССР, гарантированные Конституцией Союза ССР и Конституцией Эстонской ССР;

3) права и охраняемые законом интересы государственных учреждений, предприятий, колхозов, кооперативных и иных общественных организаций.

Правосудие в Эстонской ССР имеет своей задачей обеспечение точного и неуклонного исполнения советских законов всеми учреждениями, организациями, должностными лицами и гражданами.

Статья 3. Задачи суда

Всею своей деятельностью суд воспитывает граждан Союза ССР в духе преданности Родине и делу коммунизма, в духе точного и неуклонного исполнения советских законов, бережного отношения к социалистической собственности, соблюдения дисциплины труда, честного отношения к государственному и общественному долгу, уважения к правам, чести и достоинству граждан, к правилам социалистического общежития.

Применяя меры уголовного наказания, суд не только карает преступников, но также имеет своей целью их исправление и перевоспитание.

Статья 4. Осуществление правосудия путем рассмотрения судом гражданских и уголовных дел

Правосудие в Эстонской ССР осуществляется путем:

1) рассмотрения и разрешения в судебных заседаниях гражданских дел по спорам, затрагивающим права и интересы граждан, государственных предприятий, учреж-

дений, колхозов, кооперативных и иных общественных организаций;

2) рассмотрения в судебных заседаниях уголовных дел и применения установленных законом мер наказания к лицам, виновным в совершении преступления, либо оправдания невиновных.

Статья 5. Равенство граждан перед законом и судом

Правосудие в Эстонской ССР осуществляется на началах равенства граждан перед законом и судом, независимо от их социального, имущественного и служебного положения, национальной и расовой принадлежности и вероисповедания.

Статья 6. Осуществление правосудия в точном соответствии с законом

Правосудие в Эстонской ССР осуществляется в точном соответствии с законодательством Союза ССР и Эстонской ССР.

Статья 7. Образование всех судов на началах выборности

В соответствии со статьями 80 и 81 Конституции Эстонской ССР все суды в Эстонской ССР образуются на началах выборности.

Статья 8. Коллегиальное рассмотрение дел во всех судах

Дела в судах рассматриваются коллегиально.

Рассмотрение дел во всех судах по первой инстанции

осуществляется в составе судьи и двух народных заседателей.

Дела по кассационным жалобам и протестам рассматриваются в судебных коллегиях Верховного суда Эстонской ССР в составе трех членов Верховного суда.

Дела по протестам на решения, приговоры, определения и постановления судов, вступившие в законную силу, в судебных коллегиях Верховного суда Эстонской ССР рассматриваются в составе трех членов Верховного суда.

Президиум Верховного суда Эстонской ССР рассматривает дела при наличии большинства членов Президиума.

Пленум Верховного суда Эстонской ССР рассматривает дела при наличии не менее 2/3 его состава.

Статья 9. Независимость судей и подчинение их только закону

При осуществлении правосудия судьи и народные заседатели независимы и подчиняются только закону.

Статья 10. Язык, на котором ведется судопроизводство

Судопроизводство в Эстонской ССР ведется на эстонском языке, а в районах (городах) с большинством русского населения — также на русском языке. Для лиц, не владеющих языком судопроизводства, обеспечивается полное ознакомление с материалами судебного дела через переводчика, а также право выступать в суде на родном языке.

Статья 11. Открытое разбирательство дел во всех судах

В соответствии со статьей 83 Конституции Эстонской ССР разбирательство дел во всех судах Эстонской ССР открытое, поскольку законом не предусмотрены исключения.

Статья 12. Обеспечение обвиняемому права на защиту

В соответствии со статьей 83 Конституции Эстонской ССР обвиняемому обеспечивается право на защиту.

Статья 13. Коллегия адвокатов

В целях осуществления защиты на предварительном следствии и в суде, а также для оказания иной юридической помощи гражданам, предприятиям, учреждениям и организациям действует Коллегия адвокатов Эстонской ССР.

Коллегия адвокатов Эстонской ССР является добровольным объединением лиц, занимающихся адвокатской деятельностью, и действует на основании Положения, утверждаемого Верховным Советом Эстонской ССР.

Статья 14. Участие прокурора в суде

Генеральный прокурор Союза ССР, Прокурор Эстонской ССР и подчиненные им прокуроры на основании и в порядке, установленном законодательством Союза ССР и Эстонской ССР, участвуют в распорядительных заседаниях, в судебных заседаниях при рассмотрении уголовных и гражданских дел, поддерживают государственное

обвинение в суде, предъявляют и поддерживают иски в суде, осуществляют надзор за законностью и обоснованностью приговоров, решений, определений и постановлений, вынесенных судебными органами, а также за исполнением судебных приговоров.

Статья 15. Общественные обвинители и общественные защитники

В порядке, установленном законодательством Союза ССР и Эстонской ССР, общественное обвинение и защиту на суде могут осуществлять представители общественных организаций или коллективов трудящихся.

Обвинение в случаях, предусмотренных законодательством Союза ССР и Эстонской ССР, могут поддерживать также лица, потерпевшие от преступления.

За представителями общественных организаций или коллективов трудящихся, во время осуществления ими общественного обвинения или общественной защиты на суде сохраняется их заработная плата.

Статья 16. Требования, предъявляемые к кандидатам в судьи и народные заседатели

Судьей и народным заседателем может быть избран каждый гражданин Союза ССР, достигший ко дню выборов 25 лет.

Статья 17. Равные права народных заседателей и судей при осуществлении правосудия

Во время исполнения своих обязанностей в суде народные заседатели пользуются всеми правами судьи.

Статья 18. Срок, на который народные заседатели призываются к исполнению своих обязанностей в суде

Народные заседатели призываются к исполнению своих обязанностей в судах в порядке очередности не более чем на две недели в году, кроме случаев, когда продление этого срока вызывается необходимостью закончить рассмотрение судебного дела, начатого с их участием.

Статья 19. Сохранение за народными заседателями заработной платы на время исполнения ими своих обязанностей в суде

За народными заседателями из числа рабочих и служащих на время исполнения ими обязанностей в суде сохраняется их заработная плата.

Народным заседателям, не являющимся рабочими и служащими, возмещаются расходы, связанные с исполнением их обязанностей в суде, в порядке и размерах, устанавливаемых Президиумом Верховного Совета Эстонской ССР.

Статья 20. Отчеты народных судей перед избирателями

Народные судьи систематически отчитываются перед избирателями в своей работе и работе народного суда.

Статья 21. Подотчетность Верховного суда Эстонской ССР

Верховный суд Эстонской ССР отчитывается перед Верховным Советом Эстонской ССР, а в период между

сессиями — перед Президиумом Верховного Совета Эстонской ССР.

Статья 22. Досрочное освобождение судей от должности

Судьи могут быть по их просьбе досрочно освобождены от должности в связи с длительной болезнью, семейными обстоятельствами, переходом на другую работу и по другим уважительным причинам.

Досрочное освобождение от должности народных судей производится Президиумом Верховного Совета Эстонской ССР.

Досрочное освобождение от должности председателя, заместителей председателя и членов Верховного суда Эстонской ССР производится Верховным Советом Эстонской ССР, а в период между сессиями — Президиумом Верховного Совета Эстонской ССР.

Статья 23. Досрочный отзыв судей и народных заседателей

Судьи и народные заседатели могут быть досрочно лишены своих полномочий не иначе как по отзыву избирателей или органа, их избравшего, или же в силу состоявшегося о них приговора суда.

Порядок досрочного отзыва судей и народных заседателей устанавливается Положением, утверждаемым Верховным Советом Эстонской ССР.

**Статья 24. Порядок выборов народных судей взамен вы-
бывших до истечения срока полномочий**

В случае выбытия избранного народного судьи до истечения срока его полномочий выборы народного судьи вместо выбывшего организуются Президиумом Верховного Совета Эстонской ССР не позднее двухмесячного срока со дня выбытия народного судьи.

**Статья 25. Порядок выборов председателя, заместите-
лей председателя и членов Верховного суда
Эстонской ССР взамен выбывших до исте-
чения срока полномочий**

В случае выбытия председателя, заместителей предсе-
дателя или членов Верховного суда Эстонской ССР до
истечения срока их полномочий дополнительные выбо-
ры новых председателей, заместителей председателя или
членов Верховного суда производятся на очередной сес-
сии Верховного Совета Эстонской ССР.

Глава вторая

РАЙОННЫЙ (ГОРОДСКОЙ) НАРОДНЫЙ СУД

**Статья 26. Образование районных (городских) народ-
ных судов**

Районные (городские) народные суды образуются во
всех сельских и городских районах и городах республи-
канского подчинения, не имеющих районного деления.

Число народных судей и народных заседателей для каждого районного (городского) народного суда устанавливается Президиумом Верховного Совета Эстонской ССР по представлению председателя Верховного суда Эстонской ССР.

Статья 27. Порядок избрания районных (городских) народных судов

В соответствии со статьей 81 Конституции Эстонской ССР народные судьи районных (городских) народных судов избираются гражданами района (города) на основе всеобщего, равного и прямого избирательного права при тайном голосовании сроком на пять лет.

Народные заседатели районных (городских) народных судов избираются на общих собраниях рабочих, служащих и крестьян по месту их работы или жительства, военнослужащих — по воинским частям сроком на два года.

Порядок выборов народных судей и народных заседателей устанавливается Положением о выборах районных (городских) народных судов Эстонской ССР, утверждаемым Президиумом Верховного Совета Эстонской ССР.

Статья 28. Всеобщность выборов народных судов

Все граждане Союза ССР, проживающие на территории Эстонской ССР, достигшие 18 лет, независимо от расовой и национальной принадлежности, пола, вероисповедания, образования, оседлости, социального происхождения, имущественного положения и прошлой дея-

тельности, имеют право участвовать в выборах народных судей и народных заседателей районных (городских) народных судов, за исключением лиц, признанных в установленном законом порядке умалишенными.

Статья 29. Участие граждан в выборах народных судов на равных основаниях

Все избиратели участвуют в выборах народных судов на равных основаниях; каждый гражданин на выборах народных судей и народных заседателей районных (городских) народных судов имеет один голос.

Статья 30. Компетенция районного (городского) народного суда

Районный (городской) народный суд рассматривает все уголовные и гражданские дела, за исключением дел, отнесенных законом в ведение Верховного суда Эстонской ССР или судов Союза ССР.

Статья 31. Права и обязанности народного судьи

Народный судья:

1) выносит по поступившим жалобам или заявлениям постановление о возбуждении уголовного дела, либо об отказе в этом;

2) направляет в случае необходимости заявления или жалобы следственным органам для расследования;

3) выносит постановление о предании обвиняемого суду при наличии достаточных оснований для рассмотрения дела в судебном заседании;

4) вносит дела на рассмотрение в распорядительное заседание и назначает дела к слушанию;

5) готовит гражданские дела к рассмотрению в суде;

6) делает распоряжения о вызове в суд обвиняемых, потерпевших, свидетелей, экспертов и извещает истцов и ответчиков, прокурора, адвоката, общественных обвинителей и общественных защитников о времени рассмотрения дела;

7) председательствует в заседаниях народного суда.

Статья 32. Председатель районного (городского) народного суда, его права и обязанности

В районах (городах), где в состав народного суда избрано несколько народных судей, один из них по представлению председателя Верховного суда Эстонской ССР соответствующим районным (городским) Советом депутатов трудящихся утверждается председателем районного (городского) народного суда.

На председателя районного (городского) народного суда возлагается:

- 1) рассмотрение уголовных и гражданских дел;
- 2) распределение дел между народными судьями;
- 3) руководство изучением судебной практики;
- 4) руководство работой канцелярии суда;
- 5) руководство работой судебных исполнителей;
- 6) организация оказания помощи товарищеским судам;

7) организация приема посетителей и рассмотрение жалоб и заявлений трудящихся;

8) организация отчета районного (городского) суда перед избирателями;

9) организация работы судей по разъяснению среди населения советских законов;

10) организация проведения занятий с народными заседателями;

11) организация ведения статистической отчетности.

Если в составе народного суда нет председателя народного суда, его обязанности, предусмотренные в части второй настоящей статьи (за исключением п.п. 2 и 3), выполняет народный судья.

Статья 33. Замещение временно отсутствующего народного судьи

В случае временного отсутствия председателя народного суда (болезнь, отпуск и т. п.) исполнение его обязанностей возлагается соответствующим исполнительным комитетом районного (городского) Совета депутатов трудящихся на одного из народных судей того же народного суда.

В случае временного отсутствия народного судьи (болезнь, отпуск и т. п.), исполнение его обязанностей возлагается соответствующим исполнительным комитетом районного (городского) Совета депутатов трудящихся на одного из народных заседателей данного района (города).

ВЕРХОВНЫЙ СУД ЭСТОНСКОЙ ССР

Статья 34. Верховный суд Эстонской ССР — высший судебный орган Эстонской ССР

В соответствии со статьей 79 Конституции Эстонской ССР Верховный суд Эстонской ССР является высшим судебным органом Эстонской ССР.

На Верховный суд Эстонской ССР возлагается руководство районными (городскими) народными судами республики и надзор за их судебной деятельностью.

Верховному суду Эстонской ССР принадлежит право законодательной инициативы.

Статья 35. Состав Верховного суда Эстонской ССР

Верховный суд Эстонской ССР состоит из председателя, заместителя председателя, членов Верховного суда и народных заседателей и действует в составе:

- 1) судебной коллегии по гражданским делам;
- 2) судебной коллегии по уголовным делам;
- 3) Президиума Верховного суда;
- 4) Пленума Верховного суда.

Статья 36. Порядок избрания Верховного суда Эстонской ССР

В соответствии со статьей 80 Конституции Эстонской ССР Верховный суд Эстонской ССР избирается Верховным Советом Эстонской ССР сроком на пять лет.

Количественный состав Верховного суда Эстонской ССР устанавливается Верховным Советом Эстонской ССР.

Статья 37. Осуществление надзора за судебной деятельностью народных судов Эстонской ССР

Верховный суд Эстонской ССР осуществляет надзор за судебной деятельностью народных судов Эстонской ССР:

- 1) путем рассмотрения жалоб и протестов на не вступившие в законную силу приговоры, решения и определения народных судов и постановления народных судей;
- 2) путем рассмотрения протестов на вступившие в законную силу приговоры, решения, определения судов и постановления судей.

Статья 38. Компетенция судебной коллегии по гражданским делам Верховного суда Эстонской ССР

Судебная коллегия по гражданским делам Верховного суда Эстонской ССР рассматривает:

- 1) гражданские дела по первой инстанции, отнесенные законом к компетенции Верховного суда Эстонской ССР;
- 2) жалобы и протесты на не вступившие в законную силу решения и определения народных судов и постановления народных судей по гражданским делам;
- 3) протесты на вступившие в законную силу решения и определения народных судов и постановления народных судей по гражданским делам.

Статья 39. Компетенция судебной коллегии по уголовным делам Верховного суда Эстонской ССР

Судебная коллегия по уголовным делам Верховного суда Эстонской ССР рассматривает:

- 1) уголовные дела по первой инстанции, отнесенные законом к компетенции Верховного суда Эстонской ССР;
- 2) жалобы и протесты на не вступившие в законную силу приговоры и определения народных судов и постановления народных судей по уголовным делам;
- 3) протесты на вступившие в законную силу приговоры и определения народных судов и постановления народных судей по уголовным делам.

Статья 40. Президиум Верховного суда Эстонской ССР

Президиум Верховного суда Эстонской ССР состоит из председателя Верховного суда Эстонской ССР, его заместителей и членов Верховного суда Эстонской ССР

Количественный и персональный состав Президиума Верховного суда Эстонской ССР утверждается Президиумом Верховного Совета Эстонской ССР по представлению председателя Верховного суда Эстонской ССР.

Участие Прокурора Эстонской ССР или его заместителя в заседаниях Президиума Верховного суда Эстонской ССР обязательно.

Статья 41. Компетенция Президиума Верховного суда Эстонской ССР

Президиум Верховного суда Эстонской ССР:

- 1) рассматривает протесты Генерального прокурора

Союза ССР, Прокурора Эстонской ССР и председателя Верховного суда Эстонской ССР на вступившие в законную силу приговоры, решения и определения судебных коллегий Верховного суда Эстонской ССР, а также постановления членов Верховного суда Эстонской ССР;

2) заслушивает отчеты об итогах ревизии районных (городских) народных судов.

Статья 42. Пленум Верховного суда Эстонской ССР

Пленум Верховного суда Эстонской ССР состоит из председателя Верховного суда Эстонской ССР, его заместителей и всех членов Верховного суда Эстонской ССР.

Участие Прокурора Эстонской ССР в заседаниях Пленума Верховного суда Эстонской ССР обязательно.

Статья 43. Порядок работы Пленума Верховного суда Эстонской ССР

Пленум Верховного суда Эстонской ССР созывается председателем Верховного суда Эстонской ССР не реже одного раза в три месяца.

Постановления Пленума принимаются простым большинством голосов членов Пленума Верховного суда Эстонской ССР, участвующих в заседаниях.

Статья 44. Компетенция Пленума Верховного суда Эстонской ССР

Пленум Верховного суда Эстонской ССР:

1) рассматривает протесты Генерального прокурора

Союза ССР, Прокурора Эстонской ССР и председателя Верховного суда Эстонской ССР на постановления Президиума Верховного суда Эстонской ССР по гражданским и уголовным делам;

2) рассматривает материалы и обобщения судебной практики и судебной статистики и дает руководящие разъяснения судам по вопросу применения законодательства Эстонской ССР при рассмотрении гражданских и уголовных дел;

3) входит в Президиум Верховного Совета Эстонской ССР с представлениями по вопросам, подлежащим разрешению в законодательном порядке или требующим толкования Президиума Верховного Совета Эстонской ССР;

4) утверждает составы судебных коллегий Верховного суда Эстонской ССР и заслушивает отчеты председателей судебных коллегий;

5) заслушивает отчеты народных судей о судебной деятельности;

6) избирает коллегия по дисциплинарным делам Верховного суда Эстонской ССР.

Статья 45. Права председателя Верховного суда Эстонской ССР

Председатель Верховного суда Эстонской ССР:

1) председательствует на заседаниях Президиума и Пленума Верховного суда Эстонской ССР и имеет право принять на себя председательствование в судебных заседаниях судебных коллегий Верховного суда Эс-

тонской ССР по любому рассматриваемому коллегией делу;

2) вносит соответственно в судебные коллегии, в Президиум или Пленум Верховного суда Эстонской ССР протесты на решения, приговоры, определения и постановления судов Эстонской ССР, а также на постановления судей Эстонской ССР;

3) осуществляет общее организационное руководство работой судебных коллегий Верховного суда Эстонской ССР и районных (городских) народных судов;

4) созывает заседания Президиума и Пленума Верховного суда Эстонской ССР;

5) обеспечивает подготовку материалов по вопросам, подлежащим рассмотрению на Президиуме и Пленуме Верховного суда Эстонской ССР;

6) руководит работой аппарата Верховного суда Эстонской ССР.

В отсутствие председателя Верховного суда Эстонской ССР его обязанности исполняет заместитель председателя Верховного суда Эстонской ССР.

Статья 46. Права председателей судебных коллегий Верховного суда Эстонской ССР

Председатели судебных коллегий Верховного суда Эстонской ССР:

1) осуществляют руководство работой соответствующей коллегии;

2) председательствуют в распорядительных и судебных заседаниях коллегии;

3) образуют составы для судебных заседаний коллегии;

4) представляют Пленуму Верховного суда Эстонской ССР отчеты о деятельности коллегии.

Статья 47. Утверждение структуры аппарата Верховного суда Эстонской ССР

Структура аппарата Верховного суда Эстонской ССР утверждается Президиумом Верховного Совета Эстонской ССР.

Статья 48. Бюллетень Верховного суда Эстонской ССР

Верховный суд Эстонской ССР издает «Бюллетень Верховного суда Эстонской ССР».

Глава четвертая

ОТВЕТСТВЕННОСТЬ СУДЕЙ

Статья 49. Порядок привлечения судей и народных заседателей к уголовной ответственности

Не могут быть привлечены к уголовной ответственности, отстранены в связи с этим от должности или подвергнуты аресту:

1) народные судьи без согласия Президиума Верховного Совета Эстонской ССР;

2) председатель, заместители председателя и члены Верховного суда Эстонской ССР, а также народные за-

седателя Верховного суда Эстонской ССР без согласия Верховного Совета Эстонской ССР, а в период между сессиями — Президиума Верховного Совета Эстонской ССР.

Статья 50. Основания дисциплинарной ответственности судей

Советский судья должен дорожить доверием народа и быть примером честного служения Родине, точного исполнения советских законов, моральной чистоты и безупречного поведения, чтобы иметь моральное право судить и воспитывать других.

За служебные упущения и недостойные поступки, подрывающие авторитет правосудия, судьи несут дисциплинарную ответственность перед коллегией по дисциплинарным делам Верховного суда Эстонской ССР.

Порядок привлечения судей к дисциплинарной ответственности определяется Положением, утверждаемым Верховным Советом Эстонской ССР.

Глава пятая

СУДЕБНЫЕ ИСПОЛНИТЕЛИ

Статья 51. Исполнение решений, определений и постановлений судов

Исполнение решений, определений и постановлений по гражданским делам, а также исполнение приговоров,

определений и постановлений по уголовным делам в части имущественных взысканий производится судебными исполнителями, состоящими при народных судах.

Статья 52. Порядок назначения и освобождения судебных исполнителей от должности

Судебные исполнители назначаются на должность и освобождаются от должности председателем районного (городского) народного суда или народным судьей с последующим утверждением председателя Верховного суда Эстонской ССР.

Статья 53. Обязательность требований судебных исполнителей

Предъявляемые судебными исполнителями требования по исполнению судебных приговоров, решений, определений и постановлений обязательны для всех должностных лиц и граждан.

Председатель Президиума Верховного
Совета Эстонской ССР

И. Эйхфельд

Секретарь Президиума Верховного
Совета Эстонской ССР

А. Крюндель

Таллин, 19 августа 1960 г.

40 kop.
1961. a — 4 kop.

A-23366

//

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00367099 1